

BÜLTEN

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ ÜYE VE DESTEKÇİLERİ İÇİN
2017/1

© Lorenz Ipsium

#GAZETECİLİK SUÇ DEĞİLDİR!
ÖZGÜR BASIN İÇİN HAREKETE GEÇİYORUZ
gazeteciliksucdegildir.org

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

BÜLTEN

İLETİŞİME GEÇİN

amnesty.org.tr

bulten@amnesty.org.tr

+ (90) 212 361 62 17

BİZE KATILIN

bit.ly/aforgutu

twitter.com/aforgutu

instagram.com/aforgutu

Dergi Adı: Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi İktisadi İşletmesi Bülteni
İmtiyaz Sahibinin Adı: İdil Eser
Sorumlu Yazı İşleri Müdürünün Adı: Nalan Bülent Akpınar
Kapak Fotoğrafı: © Amnesty International (Foto: Marieke Wijntjes)
Hollanda Şubesi'nin Rotterdam'daki Türkiye Konsolosluğu önünde 24 Şubat 2017'de gerçekleştirildiği eylem
Tasarım/Uygulama: Altuğ Çavuşoğlu

Yönetim Yeri, Adresi: Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi İktisadi İşletmesi
Hacımimi Mah. Kemeraltı Cad. No:31 Adahan Kat:2 Karaköy Beyoğlu/ İSTANBUL
Basım Yapının Adı ve Adresi: Bülent Karakoyun, Bion Dijital Baskı Matbaacılık
Tanıtım Ürünleri Tekstil Reklam Bilişim Sistemleri Mak. Ve İnş. San. Tic Ltd. Şti.
Orta Mahalle İbrahim Ağa Cd. No:18/1, Kısmet Han B Blok Kat 3/10
Bayrampaşa/İSTANBUL, Tel: +90 212 567 62 62
Basım Tarihi: Nisan 2017
Yayın Türü: Yerel süreli yayın, 4 ayda bir yayımlanır

İÇİNDEKİLER

DÜNYA GENELİNDEN İYİ
HABERLER VAR!

6-7

DÜNYADA İNSAN HAKLARININ
DURUMU

8-9

36

2016'DA MÜLTECİLERİ GERİ
GÖNDEREREK ULUSLARARASI
HUKUKU İHLAL EDEN ÜLKE SAYISI.

ABD BAŞKANI TRUMP'IN
İLK YÜZ GÜNÜ

10

GAZETECİLİK SUÇ DEĞİLDİR!

12-15

BARBAROS ŞANSAL İLE
RÖPORTAJ

16-17

AB-TÜRKİYE MÜLTECİ
ANLAŞMASI

18-19

İdil Eser

Sevgili Destekçilerimiz,

159 ülke ve bölgede 2016 yılı boyunca insan haklarının durumunu ele alan Yıllık Raporumuzu Şubat ayında yayımladık. Raporumuzda da belirtildiği gibi 2016 yılı tüm dünyada insan hakları açısından sorunlu bir yıldır. Hükümetler ve silahlı gruplar birçok farklı şekilde insan haklarını ihlal ederken, milyonlarca kişi acı ve korku içerisinde bir yıl geçirdi. İçinde bulunduğumuz 2017 yılının da insan hakları açısından parlak bir yıl olmayacağı ve dünyanın dört bir köşesinde görülen insan hakkı ihlallerinin devam edeceği aşikâr. Aşırı milliyetçiliğin, ötekileştirme politikalarının popüler olduğu, “bize karşı onlar” retoriklerinin kabul gördüğü bir dönemden geçiyoruz. Genel Sekreterimiz Salil Shetty'nin sözleriyle “günümüzün ötekileştirme politikaları, bazılarının diğerlerinden daha az insan olduğu gibi tehlikeli bir fikri utanmadan, arlanmadan satmaya çalışıyor ve çok sayıda grubun ‘insanlığını’ elinden almaya çalışıyor. Nefret dolu, ayrıştırıcı ve insanlıktan çıkarıcı bu retorik insan doğasının en karanlık içgüdülerini serbest bırakıyor.”

Yetkililer kendi baskılayıcı eylemlerini haklı çıkarmak amacıyla gerçek ya da algılanan sosyal problemler için belirli bir “öteki” suçladığı zaman, işin nerelere gidebileceğinin örnekleriyle dolu hem ülkemizin hem de dünyanın tarihi.

Böylesi bir dönemde, hükümetlerin kendiliğinden insan hakları değerlerine sahip çıkmasını beklemek çare değil. Geleceğin dünyasının bir distopya olacağını düşünerek umutsuzluğa kapılmak, kabuğumuza çekilmek gibi bir seçeneğimiz de yok. İnsan haklarına saygı duyulan bir dünyada yaşamak için her birimiz insan haklarına sahip çıkmak, bu hakların her birinin toplumsal barış ve huzur içinde bir arada yaşamak için ne kadar elzem olduğunu anlatmak zorundayız. Ve bunu hep birlikte yapmalıyız ki güçlü bir şekilde insan hakkı ihlallerinin karşısında duralım. Dolayısıyla, kampanyalarımıza verdiğiniz her tür destek ve imza, faaliyetlerimizi sürdürmemiz için yaptığınız her bağış çok önemli. Destekleriniz için çok teşekkür ederiz. İnsan hakları alanında daha fazla çalışmak, gönüllü olmak, insan hakları çalışmalarımızda bize katılmak isteyen herkese kapımız açık. Bu karanlık tabloyu sadece hep birlikte çalışarak değiştirebiliriz.

İdil Eser

Uluslararası Af Örgütü Türkiye Direktörü

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi

Aktivizm ve Etkinlikler

Kadın Hakları İçin Yürüdük

Dünya Kadınlar Günü kapsamında İstanbul'da feminist gece yürüyüşüne ve İzmir mitingine Uluslararası Af Örgütü kadın çalışanları ve aktivistleri mülteci kadınlarla dayanışmak için “Mülteci Kadınlar Vardır” pankartlarıyla katıldı. Ankara'da aktivistlerimiz Kuşlu Park'ta şarkılar söyleyerek pankart açtı. Binlerce kişinin bir araya geldiği yürüyüş ve mitinglerde kadınlar ve translar “Birlikte Güçlüyüz” diyerek ses çıkardı.

Söyleşi: OHAL'de Toplumsal Cinsiyete Dayalı Hak İhlalleri

Ankara aktivist grubumuz 18 Mart'ta Felsefeciler Derneği'nde toplumsal cinsiyete dayalı hak ihlallerini ele alan bir söyleşi düzenledi. İhraç edilen akademisyenlerden Yeryüzü Kadınları üyesi Ezgi Oral Soydaş ve Trans Aktivist Arjin Deniz ile özellikle Temmuz ayında olağan üstü hal ilan edilmesiyle birlikte toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve hak ihlallerinin artışı ele alındı.

O Gitti ve Ardından Bir Kent Yıkıldı: Tahir Elçi ve Sur

İzmir aktivist grubumuz 24 Şubat'ta Diyarbakır'ın tarihi merkez ilçesi Sur'da yaşanan zorla yerinden edilmeler hakkında farkındalık yaratmak ve insan hakları savunucusu Diyarbakır eski Baro Başkanı Avukat Tahir Elçi'yi anmak için bir panel düzenledi. Panele Uluslararası Af Örgütü Türkiye Araştırmacısı Andrew Gardner, Diyarbakır Baro Başkanı Av. Ahmet Özmen, Yazar Nurcan Baysal ve Uluslararası Af Örgütü Kampanya ve Aktivizm Koordinatörü Begüm Başdaş katıldı.

Sur sakinlerinin evlerine geri dönme hakkı için kampanyamıza katılın:

ZorlaYerindenEdilenler.org

Damocracy: Barajların Gölgesindeki Uygarıklar

Ankara aktivist grubumuz 10 Aralık İnsan Hakları Haftası kapsamında 16 Aralık'ta Felsefeciler Derneği ile birlikte “Damocracy” belgesel filminin gösterimi gerçekleştirdi. Yapımcılığını Doğa Derneği'nin üstlendiği ve Amazon'dan Hasankeyf'e uzanan belgesel “Damocracy”, Dicle ve Şingu nehirlerinin beslediği topraklarda binlerce yıldır varlığını koruyan yerel halkların, kültürlerin ve yaban hayatının barajlarla nasıl yok edileceğini gözler önüne seriyor. Gösterimin ardından Doğa Derneği YK Başkanı Dicle Tuba Kılıç ve Hasankeyf avukatı Kemal Vuraldoğan ile gerçekleştirilen söyleşide baraj yapımlarının insan hakları açısından yerel halklara olan etkisi ele alındı.

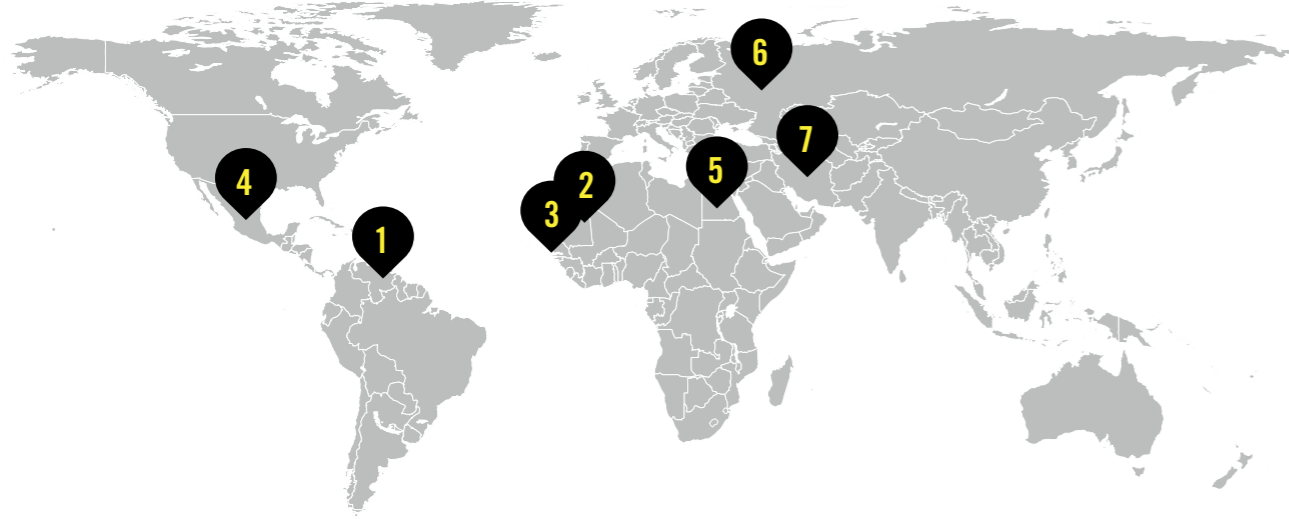
İfade ve Basın Özgürlüğünün 'Olağanüstü' Hal'i

10 Aralık İnsan Hakları Haftası kapsamında 14 Aralık'ta “İfade ve Basın Özgürlüğünün 'Olağanüstü' Hal'i” başlıklı bir panel düzenleyerek Türkiye'de ifade ve basın özgürlüğünün durumunu geçmişten bugüne değerlendirdik. Konuklarımız Av. Eren Keskin, Gazeteci Burcu Karakaş ve Express/Gazete Duvar yazarı İrfan Aktan ile ifade özgürlüğüne ve muhalif medyaya yönelik OHAL sürecinde ciddi oranda artan saldırıları konuştuk ve mücadele yöntemlerini tartıştık.

Basın özgürlüğü kampanyamız için:

GazetecilikSucDegildir.Org

DÜNYA GENELİNDEN İYİ HABERLER

© Juan Barreto/AFP/Getty Images

1 DÜŞÜNCE MAHKUMU SERBEST BIRAKILDI

Venezüellalı düşünce mahkumu ve muhalif lider Rosmit Mantilla Kasım ayında serbest bırakıldı. LGBTİ+ hakları aktivisti Mantilla, insan hakları çalışmaları nedeniyle haksız bir şekilde tutuklanmıştı ve parmaklıklar ardında bir dakika dahi geçirmemesi gerekiyordu. Venezüella hükümetine yönelik düşüncelerini ifade ettikleri için tutuklanan herkesi serbest bırakma çağrımızı sürdürüyoruz.

<http://bit.ly/2gnht6n>

2 AKTİVİSTLER İÇİN İYİ HABER

Kasım 2016'da Moritanya'da 10 kölelik karşıtı aktivist serbest bırakıldı. Bu, insan hakları savunucularına yönelik zalim baskıların sona ermesi için kampanyalar yürütenlere umut verdi. Fakat mahkeme aktivistlerin işkence iddialarını göz ardı etti.

<http://bit.ly/2gct19M>

3 GAMBİYA'DA ÖZGÜRLÜK

Gambiya Devlet Başkanı Yahya Jammeh'in Aralık 2016'da seçimleri kaybetmesinin ardından, aralarında muhalefet lideri Ousainou Darboe'nin de yer aldığı onlarca düşünce mahkumu kefaletle serbest bırakıldı. Uluslararası Af Örgütü olarak diğer düşünce mahkumlarının da serbest bırakılması çağrısını sürdürüyoruz. Seçilmiş Başkan Adama Barros tüm siyasi mahkumları serbest bırakacağına, baskıcı kanunlar kaldıracağına ve Uluslararası Ceza Mahkemesi Roma Statüsü'ne tekrar katılacağına söz verdi.

<http://bit.ly/2goJ0zT>

© Amnesty International (Illustration Tim Werwie)

4 UMUT IŞIĞI

Meksika'da beş yıldan uzun süre tutuklu kalan ve deniz piyadelerinin tecavüzüne uğrayan üç kadının serbest bırakılması ülkede adil olmayan bir şekilde tutuklanan yüzlerce kişiye umut ışığı oldu. Denise Lovato, Korina Urtrera ve Wendy Diaz bir mahkemenin serbest bırakılmalarına karar vermesiyle Kasım 2016'da serbest bırakıldı. Meksika yetkililerini onlara uygulanan işkenceyi soruşturmalarını talep ediyoruz.

<http://bit.ly/2g2Qoky>

5 NE YALNIZ NE DE UNUTULMUŞ

Mısırlı düşünce mahkumu Ahmed Abdullah yargılama olmaksızın dört aydan uzun süre gözaltında tutulmasının ardından Eylül 2016'da kefaletle serbest bırakıldı. Ahmet Abdullah zorla kaybedilmeler ve geçte Şubat'ta Kahire dışında işkenceye uğramış bedeni bulunan İtalyan öğrenci Giulio Regeni hakkında gerçekleştirdiği çalışmalar nedeniyle tutuklandığını ifade ediyor.

<http://bit.ly/2gHgaze>

"Tora Cezaevi'nde tecritte kaldığım karanlık odamda bile yalnız ya da unutulmuş hissetmedim. Uluslararası Af Örgütü üyelerinin dışarıda benim için seslerini yükselttiğini biliyordum ve bu beni güvende hissettirdi."
Ahmed Abdullah

7 HOMA HOODFAR SERBEST

Kanada-İrlanda-İran vatandaşı, antropoloji profesörü Dr. Homa Hoodfar aylar süren tutuklamanın ardından Eylül 2016'da serbest bırakıldı. Hoodfar için başlattığımız acil eyleme 50 bin kişi destek verdi. Hoodfar kadın hakları araştırmaları nedeniyle tutuklanmıştı.

<http://bit.ly/2fvHkEb>

6 İLMİ UMEROV SERBEST

Rusya işgali altındaki Kırım'da üç hafta zorla psikiyatrik bir gözaltı merkezinde tutulan İlmî Umerov Eylül ayında serbest bırakıldı. Ancak Rusya'nın Kırım'ı ilhak etmesine karşı barışçıl aktivizm çalışmaları nedeniyle cezai kovuşturma süreci devam ediyor. Acil Eylem Ağımız Umerov için harekete geçmişti.

<http://bit.ly/2gtJ031>

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

DÜNYADA İNSAN HAKLARININ DURUMU

Her yıl dünya genelinde insan haklarının durumunu belgeleyen Uluslararası Af Örgütü Yıllık Raporu 22 Şubat'ta yayımlandı.

159 ülke ve bölgeyi kapsayan Yıllık Rapor, 2016 yılında dünyanın çeşitli yerlerindeki silahlı çatışmalara, sivillere yönelik acımasız ve şiddetli saldırılara, saldırılardan kaçmak zorunda kalan kişilerin uğradığı hak ihlallerine ve siyasetçilerin insan haklarına derinden zarar verecek politikalar üreten ayrıştırmacı beyanlarına dikkat çekti.

2016 yılında Türkiye'de de insan haklarının durumu kötüye gitti. İfade, basın, toplanma ve örgütlenme özgürlüğüne yönelik ihlaller, cezasızlık kültürü ve güneydoğu bölgesinde ciddi hak ihlallerine yol açan sokağa çıkma yasakları raporumuzda belgelenen ihlaller arasındaydı.

2016 yılı milyonlarca kişi için durmak bilmeyen bir acı ve korku yılıken aynı zamanda insan haklarına saygı duyulmasını talep etmek için dünya genelinde ayağa kalkanların ve hakları ihlal edilenlerle dayanışma gösterenlerin kararlılığına da tanıklık etti. İnsan hakları hareketi daha da güçlü bir şekilde büyümeye devam ediyor ve milyonlarca kişide canlandırdığı umut değişim için etkili bir güç olmaya devam ediyor.

Rapora ulaşmak için:

bit.ly/yillikrapor2016

ABD BAŞKANI TRUMP'IN İLK 100 GÜNÜ: NEFRET VE KORKU POLİTİKALARI

ABD Başkanı Donald Trump 20 Ocak 2017'de Beyaz Saray'daki görevine verdiği tüm sözlerini tutarak başladı. İlk günlerinden itibaren söylemleri ve politikaları ile ABD içinde ve dışında milyonlarca insanın haklarını tehdit eden baskıcı başkanlık kararnamelelerine imza attı.

Bu kararnamelerden biri, kadınların kürtaj hakkına erişimi hakkında danışmanlık hizmeti veren ve kürtajın suç olmaktan çıkarılması için savunuculuk yapan ABD dışındaki sivil toplum kuruluşlarının ABD federal fonlarından faydalanma imkânlarını engelliyor. Bu küresel susturma kuralının (gag rule) yeniden uygulamaya girmesi cinsel sağlık ve üreme sağlığı haklarına erişimin önünü keserek, küresel olarak birçok kadının hayatını tehlikeye atıyor.

Trump'ın, tüm dünyada yapılan eylemlerle protesto edilen, yabancı düşmanı söylemlerini ve mülteci karşıtı politikalarını acımasızca hayata geçiren ilk kararname ise 27 Ocak'ta yayınlandı ve daha sonra 6 Mart tarihinde yeniden düzenlenerek 16 Mart 2017 tarihinde yürürlüğe girdi. Oysa eleştirilere rağmen Beyaz Saray tarafından yeniden gözden geçirilmiş başkanlık kararnamesinin sadece ambalajı değiştirildi.

Güvenlik gerekçeleri ile ayrımcı politikaları harekete geçiren kararname Amerika'nın kapısını altı ülkeye (Suriye, İran, Libya, Somali, Yemen ve Sudan), mülteciler de dâhil olmak üzere, etkin bir şekilde 90 gün süresince kapadı. Seyahat engeli geçerli vizesi olan bu ülke vatandaşları için de geçerli olacak fakat ABD'de hukuki olarak yerleşimi olan yeşil kart sahiplerini, çift pasaportlu ABD vatandaşlarını ve diplomatları etkilemeyecek. Bu altı ülkeye engel, terör örgütlerinin bu ülkelerle ilişkili olduğu veya bu ülkelerde merkezleri olduğu iddiası ile güvenlik gerekçesi olarak getiriliyor.

Engel getirilen altı ülkede iki şey ortak: Nüfusları ağırlıklı olarak Müslüman ve vatandaşlarının bazıları zulüm, gelişigüzel bombalamalar ve işkence gibi ciddi insan hakları ihlallerinden

© AP/Getty Images

kaçmak için sığınmaya çalışıyor. Yenilenen kararnamede ileride yapılacak mülteci kabullerinde sadece din temelli ayrımcılığa uğrayanların tercih edileceğine dair bir belirleme bulunmuyor ama bu kararname yapılan rötüşlere rağmen hala ağır bir şekilde ayrımcı.

Bir ulusal güvenlik önlemi olarak gizlenmiş olan yasaklar, eski halinin en itici öğelerinin birçoğunu yeniden üretiyor. Kararname Suriye'den gelen mülteciler için süresiz bir engel getiriyor ama ABD Mülteci Kabul Programı, örneğin mültecilerin yeniden yerleştirilmesi, 120 gün süresince tüm mülteciler için genel olarak askıya alınıyor. Bu kararname ile imad edilen mültecilerin terör eylemleri gerçekleştirme

riski olduğu. Bu iddianın arkasında mülteci karşıtı önyargılar bulunuyor çünkü mültecilerin herhangi bir başkasından daha büyük risk oluşturduğu fikri yanlış. Mülteci, terör eylemi gerçekleştiren birisi değildir, mülteci terör eylemi gerçekleştirenlerden kaçan kişidir.

Yakın zamana kadar ABD bu farkı açıkça görüyordu ve 1980'de kurulan Mülteci Kabul Programı, üç milyondan fazla mültecinin başarıyla yeniden yerleştirilmesine öncülük etti. Bu, dünyanın en savunmasız insanların bazılarını umutlandıran bir ışıktı.

Hem ABD'de hem de farklı ülkelerdeki tüm inanç ve kökenden insan hakları savunucuları bu umudun hayatta kalması için mücadele ediyor ve ABD Kongresi'nin nihai olarak mülteci haklarını korumalarını talep ediyor. Biz de Uluslararası Af Örgütü olarak, söylemlerinin ve politikalarının insan hakları ile uyumlu olması için ABD Başkan'ı Trump'ı izlemeye devam ediyoruz ve kararlıyız: **Duvarlara ve Engellere Son!**

#NoBanNoWall

© Amnesty International USA

SUR'DA ZORLA YERİNDEN EDİLEN VE MÜLKSÜZLEŞTİRİLENLER

Sur'un merkezinde bulunan ve silahlı çatışmalardan zarar görmüş tarihi "Dört Ayaklı Minare" ve camii.

2015 yılının Temmuz ayında iki yıldır devam eden ateşkesin sona ermesiyle UNESCO dünya mirası statüsüne sahip olan Diyarbakır'ın tarihi merkez ilçesi Sur çatışmalara sahne oldu. Sadece Sur'dan on binlerce kişi zorla yerinden edilirken, güneydoğu genelinde bu sayı en az yarım milyon oldu.

Sur'da çatışmalar başladıktan sonra, Eylül 2015'ten itibaren 24 saatlik sokağa çıkma yasakları uygulandı. Bununla birlikte su ve elektrik kesintileri başladı, çocuklar okula gidemedi ve aileler taze besin almak için evlerini terk edemedikleri için bazıları günlerce bayat bir ekmeği küçük parçalarla paylaşarak yaşamak zorunda kaldı. Hayatta kalmanın zorluğu Sur sakinlerini toplu olarak evlerini terk etmek zorunda bıraktı. Bu süre zarfında silahlı çatışmalar devam etti. Bir aile Uluslararası Af Örgütü'ne evin içinde oldukları sırada evlerinin top mermisi ile kısmen yıkıldığını, diğer aileler ise mermilerin evlerinin dış duvarlarını deldiğini ve patlama sesleri nedeniyle uyuyamadıklarını söyledi. Aralık 2015 itibarıyla, Uluslararası Af Örgütü'nün görüştüğü ailelerin büyük çoğunluğu evlerini terk ediyordu. Mart 2016'da askeri operasyonlar sona erdi, ama aradan geçen bir yıla rağmen Sur'un bir kısmında hala sokağa çıkma yasağı bulunuyor ve sakinlerin bu bölgelere girmesine izin verilmiyor. PHOTO: 1968'den beri Sur'da yaşayan S.K. "Evim kaybettiğim için o kadar ağladım ki artık gözümde yaş bile gelmiyor."

Haziran 2016'da evini görmeye gidebilen bazı

ailelerin bulunduğu tek şey yıkımdı. Sakinlere danışılmadan ya da öncesinde zarar tespiti yapılmadan birçok ev yetkililer tarafından yıkılmıştı. Geriye kalan evler ve eşyalar yağmalanmış, mal varlıkları yakılmış ve yok edilmişti. Bazı aileler Uluslararası Af Örgütü'ne mal varlıklarının değerinin çok azı tutarındaki tazminatı kabul etmek zorunda kaldıklarını çünkü aksi takdirde hiçbir şey alamayacaklarının kendilerine söylendiğini ifade ettiler.

Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği de 10 Mart 2017 tarihinde Temmuz 2015 ve Aralık 2016 arasındaki gözlemlerine dayanan "Güneydoğu Türkiye'de İnsan Hakları Durumu" başlıklı bir rapor yayımladı. Raporun Sur'da gerçekleşen yıkımları ve zorla yerinden edilmeleri kapsayan bölümleri Uluslararası Af Örgütü'nün araştırıcıları tarafından yazıldı. "1968'den beri Sur'da yaşayan S.K. "Evim kaybettiğim için o kadar ağladım ki artık gözümde yaş bile gelmiyor."

malı ile örtüşüyor. BM tarafından incelenen uydu görüntüleri güneydoğuda en yaygın yıkımın güvenlik operasyonlarının son bulmasından ve etkilenen yerlerdeki insanların yerlerinden edilmesinden sonra yerleşim yerlerinin düzleştirilmesiyle gerçekleştiğini gösteriyor.

Bölgedeki sürece bir bütün olarak bakıldığında, altyapıdaki değişiklikler ve nüfus transferi vasıtasıyla güvenliği sağlamak için söz konusu yerlerde ikamet eden kişileri yerinden etme ve bu yerleri yıkıp yeniden inşa etmeye yönelik önceden tasarlanmış bir planın olduğu izlenimini veriyor. Ayrıca bunlar yetkililerin 2012 yılından bu yana planladığı bir kentsel dönüşüm projesi ile örtüşüyor. Çatışmaların ardından bu projenin yeniden düzenlenerek hayata geçirilmesi sakinlerin evlerine geri dönemeyeceğine dair endişeleri artırıyor.

Zorla yerinden edilen ailelerin geri dönme hakkı vardır. Devlet, ülke içinde yerinden edilen kişilerin, kendi istekleri ile evlerine ya da sürekli yaşadıkları yerlere güven içinde geri dönmelerini sağlayacak gerekli koşulları oluşturmalıdır. Yetkililerin, Sur'da yerinden edilenler ve bölge genelinde, sokağa çıkma yasaklarının uygulandığı ilçelerde yerinden edilen yüz binlerce insan için somut bir plan oluşturması gerekiyor. Sur sakinleriyle tam istişare içerisinde geliştirilecek bu tür bir plan, hızlı bir şekilde oluşturulmalı ve yerinden edilen kişilerin haklarına erişimi sağlanmalıdır.

Sur yıkıldı, hayattar daha fazla yıkılmasın!
ZorlaYerindenEdilenler.org

GAZETECİLİK SUÇ DEĞİLDİR: ÖZGÜR BASIN İÇİN HAREKETE GEÇİN

Türkiye gazetecileri tutuklayan ülkeler sıralamasında 1 numara
Tüm dünyada tutuklu gazetecilerin üçte biri Türkiye cezaevlerinde
15 Temmuz 2016'dan bu yana 120'den fazla gazeteci ve basın çalışanı tutuklandı
160'tan fazla medya kuruluşu kapatıldı

Özgür basın için harekete geçin. Mesleklerini yaptıkları için tutuklanan gazetecilerin ve basın çalışanlarının serbest bırakılmasını ve benzer tutuklamaların son bulmasını talep edin. Çünkü gazetecilik suç değildir!

www.gazeteciliksucdegildir.org

Türkiye basın özgürlüğüne yönelik uyguladığı baskılarla tüm dünyada kötü şöhretini korumayı sürdürüyor. Gazetecileri Koruma Komitesi'ne göre Türkiye en çok sayıda gazetecinin tutuklu olduğu ülke. Tüm dünyada mesleklerini yaptıkları için tutuklu bulunan gazeteciler, basın çalışanları ve yöneticilerinin üçte biri Türkiye'deki cezaevlerinde bulunuyor. Büyük çoğunluğu aylardır tutuklu buldukları cezaevlerinde yargılanmalarının başlamasını bekliyor.

Özellikle 20 Temmuz 2016'da olağanüstü hal ilan edilmesinin ardından basın özgürlüğüne yönelik baskıda ciddi bir artış var. Baskıların hedefinde tüm basın kollarından farklı görüşlere sahip muhalif gazeteciler yer alıyor. OHAL ilan edilmesinden bu yana 120'den fazla gazeteci ve basın çalışanı yargılanmak üzere tutuklandı. Binlerce basın çalışanı 160'tan fazla kuruluşun

kapatılmasıyla işsiz kaldı. Artık gazetelerde ve gündem tartışma programlarında muhalif seslere neredeyse hiç yer verilmiyor.

Muhalif sesler için alan daralıyor ve sesini yükseltmenin bedeli gittikçe ağırlaşıyor. Kısacası Türkiye'de bağımsız medya uçurumun eşiğinde...

Özgür basın çoğulcu bir toplumun olmazsa olmazıdır. Bilgi arama ve bilgi edinme hakkını da içeren ifade özgürlüğü hakkının bir parçasıdır. Basın ancak özgür olursa farklı görüşleri dinleyebilir, farklı kaynaklardan ve bakış açılarından bilgi edinerek dünya görüşümüzü şekillendirebiliriz. Basın ancak özgür olursa her alanda gücü elinde bulunduranları sorgulayabilir, hesap vermelerini sağlayabiliriz.

OHAL'de cezaevi koşulları hakkında gerçekler:

Tutukluların avukatlarına erişimi ciddi şekilde kısıtlandı. Görüşmeler cezaevi yetkilileri gözetiminde yapılabiliyor

Mektuplar ya da dışarıdan kitaplar bazı cezaevlerinde yasak.

Sadece yakın akrabalar haftada bir kez ziyaret edebiliyor. Görüşmeler bir camının arkasından telefonla yapılıyor.

Aynı hücrede tutulan diğer kişiler dışında diğer tutuklularla iletişim kurulamıyor.

AHMET ŞIK (29 Aralık 2016'tan bu yana tutuklu)

Gazeteci Ahmet Şık siyasi nedenli yargılanmaya ve tutuklanmaya yabancı değil. 2011 yılında Fethullah Gülen'e bağlı kişilerin devlet yapılanmalarına sızma iddialarına yer verdiği bir kitap yazdığı için bir yıldan uzun süre Silivri cezaevinde tutuklu kaldı.

Yargılandığı dava hala devam ediyor.

Aralık 2016'da bir kez daha yargılanmak üzere tutuklanan Şık, bu kez PKK ve hükümetin ifadesiyle 'FETÖ propagandası' yapmakla suçlanıyor.

Şu anda Silivri Cezaevi'nde iki kişiyle aynı koğuşu paylaşıyor.

Sadece yakın akrabalarıyla haftada bir kez bir camının arkasından telefonla görüşmesine izin veriliyor.

Görüşmeler kaydediliyor.

Mektup ya da kitap almasına izin verilmiyor.

GAZETECİLİK SUÇ DEĞİLDİR: ÖZGÜR BASIN İÇİN HAREKETE GEÇİN

© Amnesty International

ASLI ERDOĞAN

136 gün cezaevinde kaldı

Yazar Aslı Erdoğan, kapatılan Özgür Gündem gazetesinin gönüllü yayın danışma kurulunda yer aldığı ve gazetenin yazarlarından biri olduğu için yaklaşık beş ay cezaevinde kaldı.

16 Ağustos 2016'da saat 15.00'te silahlı ve maskeli polisler kapısını çaldı.

Polisler tüm evi ve 3.500 adet kitabı teker teker aradı. Arama sekiz saat sürdü.

Aslı Erdoğan, aramada herhangi bir "kanıt" bulunmamasına rağmen gözaltına alındı ve hakkında terörle ilişkili suçlamalar yapıldı.

KADRI GÜRSEL

5 Kasım 2016'dan bu yana tutuklu

© Private

*"Zaman geçiyor,
tutukluluğumuz bir cezaya
dönüşüyor ve yargısız infaza
maruz bırakılıyor."*

Kadri Gürsel'in 25 Ocak 2017'de Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'ne gönderdiği mektuptan alıntıdır

Deneyimli gazeteci Kadri Gürsel, 5 gün gözaltında tutulduktan sonra Kasım 2016'da tutuklanan, dokuz Cumhuriyet gazetesi çalışanından biri.

Temmuz 2016'da darbe girişiminden kısa süre önce yazdığı "Erdoğan Babamız Olmak İstiyor" adlı köşe yazısı nedeniyle terör suçlamalarıyla karşı karşıya bulunuyor.

© Private

AHMET ALTAN

*23 Eylül 2016'dan bu yana
tutuklu*

Kapatılan Taraf gazetesi kurucusu ve eski genel yayın yönetmeni, yazar Ahmet Altan Eylül 2016'da darbe girişiminden bir gün önce bir tartışma programında "darbe çağrışıyla subliminal mesaj içeren söylemlerde bulunduğu" iddiasıyla kardeşi Prof. Dr. Mehmet Altan ile birlikte gözaltına alındı.

12 gün sonra serbest bırakılan Ahmet Altan ertesi gün "terör örgütü üyeliği" ve "hükümeti ortadan kaldırmaya teşebbüs" suçlamalarıyla tutuklandı. Dış dünyayla yazılı iletişim kurmasına hiçbir şekilde izin verilmiyor.

Avukatlarıyla sınırlı ve gözetim altında iletişim kurabiliyor.

BARBAROS ŞANSAL: “CAN DÜNDAR’A MEKTUP GÖNDERDİĞİM HÜCREYE BEN GİRDİM”

Moda tasarımcısı ve LGBTİ hakları aktivisti Barbaros Şansal yılbaşında sosyal medyada paylaştığı bir video mesaj ve *tweet*in ardından 2 Ocak’ta Kuzey Kıbrıs’tan sınır dışı edilerek Türkiye’ye gönderildi. Atatürk Havalimanı’na varışında gözaltına alınmadan önce havalimanı personelinin saldırısına uğradı. 3 Ocak’ta “halkı kin ve düşmanlığa tahrik” ile suçlanarak tutuklandı, 58 gün cezaevinde kaldı. Hakkındaki dava süreci devam ediyor. Şansal ile tahliye edilmesinin ardından bir araya geldik. Tutuklanmasıyla sonuçlanan süreci, cezaevi koşullarını ve serbest bırakılması talebiyle 6 Ocak’ta başlattığımız acil eylemimizi konuştuk.

Tutuklanmanıza giden süreci sizden dinleyebilir miyiz?

Yılbaşında misafirlikteydim Kıbrıs’ta. 31 Aralık’ta 00.15’te infial yaratılan videoyu yayımladım. Bu videoyu tutuklu gazetecilere, haksızlığa, çocukların cinsel istismarına, rüşvetçilere ve Kıbrıs’ın ve Türkiye’nin inatla uyguladığı yaz saatine gönderme olarak yayımladım ve hicivle, “bu yılbaşını kutlamanız gereksiz çünkü bu kadar pislik var” demek istedim. Bir reaksiyon yoktu. Sonra Reina’ya bir saldırı olduğu haberi geldi. Sosyal medyada Noel Baba kılığında saldıran bir teröristten bahsediliyordu. Ve mahkemeye delil olarak sunulan bir tweet etiketlendi bana. Ben de bu tweete cevaben, bunun bana ait olmadığını yazıp, altına da bana ait olan tweeti yazdım. Bir reaksiyon yoktu. Ama ne olduysa 1 Ocak günü öğleden sonra bir algı yönetimi ve toplum mühendisliği ile linç başladı.

2 Ocak’ta bavul hazırlarken bir sivil şahıs gelerek Girne karakolunda ifademi alacaklarını söyledi. Hiç itiraz etmedim, gittim. Karakolda tutuklanarak sınır dışı edileceğimi öğrendim. Tebligat talep ettim, vermediler. Bütün şahsi iletişim araçlarıma el koydular. Avukatıma ulaşmak istedim, izin vermediler. Kararı görmek istedim, izin

vermediler. Bana hukuken nereye gitmek istediğimi sormaları gerekirken sormadılar. Beni uçağa bindirdiler. Cep telefonlarım, adreslerim, ben havadayken koltuk numaram, uçuş numaram yayınlandı sosyal medyada. Saat 23.50 civarlarında havalimanına indiğimde kapıda Güvenlik Şube Müdürlüğü “hakkınızda gözaltı kararı var, emniyete götürüp dört soru soracağız” dedi. Peki dedim. Merdivenden inerken hiç beklemediğim bir anda ağır bir darp rüzgarıyla karşılaştım, hayalarım ve kafama. Topluğun içine itildim. O topluluğun elinden can havliyle kurtulmak istedim. Resmi araçlara doğru koştum yardım istemek için ancak bırakın yardımı, ağır bir linç girişimine maruz kaldım. Daha sonra adli tıp kurumuna götürüldüm çok yüksek güvenlik önlemleri içerisinde. İdrarım kan vardı, dişlerim kırılmıştı, üstüm başım parçalanmıştı, ayakbılarım gitmişti. Oradan şubeye gittim. Avukatlarıma ilk defa orada ulaştım. İfadem verdim. Gece nezarette kaldım. Ertesi gün Sulh Ceza Mahkemesi beni tutuklayarak Silivri L Tipi Kapalı Cezaevi’ne koydu.

Size yönelik linçe ilişkin bir soruşturma süreci başlatıldı mı?

Başladı. Dört ya da beş hafta sonra Bakırköy

Cumhuriyet Başsavcılığı bir soruşturma açtı. Havalimanında linçin hemen arkasından acil tıbbi yardım vermek yerine şikayetçi olmayacağıma dair bir kağıt imzalatıldı polis tarafından. Ama imzalarken davacı olacağımı söyledim. Savcıya SEGBİS ile Silivri’den bağlandım. Savcı zaten bunun organize bir suç olduğunu ve “şikayetçi olmayacağımı” imzasının geçerli olmadığını söyledi. Beni dinledi, bütün süreci anlattım. Apronda silahlı adamların olduğunu, uçak kapısında gözaltına alındığımı, linçe maruz kaldığımı, uluslararası sivil havacılık kurallarının tamamen ihlal edildiğini... Ki Atatürk Havalimanı daha önce radikal İslamcı bir terör örgütünün aynı yıl içinde saldırısına uğramış ve 15 Temmuz olaylarında da uçuş güvenliği ve güvenliği tamamen ihlal edilmiş... Bir üçüncü vaka artık benimki... Yani havalimanının güvenliği soruşturmalıdır. Bu hukuki süreçler bittikten sonra maddi, manevi ve fiziki tüm zararlarımın tazminat davalarını açacağım.

58 gün tutuklu kaldınız. Bu süreçte neler yaşadınız?

Silivri’ye teslim edildiğimde bir sağlık görevlisi son derece homofobik bir tavırla “AIDS, frengi gibi pis hastalıklarınızı bize mi bulaştırmaya geldin?” diye karşıladı beni.

Kötü ve kaba muameleye maruz kaldım. İki gün karantinada tutuldum. İlk üç gün suya ulaşamadım. Dilekçe vermeme rağmen hiç bir şekilde testlerim yapılmadı. Tahliyemden beş gün önce revire götürdüler.

Üç adıma üç adım, güneş görmeyen bir hücrede ve beş adıma beş adım, kafesle kapalı bir tecrit ve hücredeydim. Avukatla görüşmeye giderken ve dönerken, en az dört kere ince aramadan geçiriliyordum. Mektuplarım verilmedi. Günlük gazetelerime ulaşabildim çünkü ben adli tutukluydum. Bir tane kova hakkınız var. Sebzenizi de onla yıkıyorsunuz, çamaşırınız da onla yıkıyorsunuz, yeri de onla siliyorsunuz. Yatak, sidikli, lekeli bir şilte... Avukatlarla kabin içinde polis nezaretinde yalnız görüşüyorsunuz ama dinleniyor. Dört haftada bir açık görüş için üç kişi hakkınız var. Kapalı görüşler bir saat, ahize üzerinden... Dışarıdan dergi ve kitap alamıyorsunuz. Özellikle infaz memurlarının tavır ve tutumları, sanki onlar yargıç, sanki onlar savcı... Yardımcı olmak bir yana sizle alay ediyorlar. Silivri kapılarında direnen, gözüne gaz fişegi yemiş olan ben... Can Dündar’a mektup gönderdiğim hücreye ben girdim.

Tahliye edilirken “içerisi daha güvenli” dediniz. Neden?

Gazeteleri okuduğunuzda, belinde silahlı gençler meydanlarda serbest. Yakılan Müjdat Gezen’in sanat merkezi, kundakçılar serbest. Aladağ’da çocuk yurtları yanıyor, herkes serbest. Kafanı keseceğiz, oluk oluk kan akıtacağız diyen herkes serbest. Ama akademisyenler, sanatçılar, gazeteciler, düşünürler, yazarlar hepsi tutuklu. Türkiye’de dışarıya güvenli değil. Her yerde bombalar patlıyor, her yerde tecavüz, taciz, hırsızlık, yolsuzluk, rüşvet... İçerisi daha güvenli...

Kampanyamızdan ne zaman haberdar oldunuz? Kampanyamızın bir etkisi oldu mu?

Avukatım hemen söyledi. Üstelik Evrensel gazetesinde de büyük bir haberini okudum hemen ertesi günü. Amnesty Türkiye ile bir-

likte birçok eylemde de epey beraber olduk. İstiklal Caddesi’nde ve diğer eylemlerde... Çıktıktan sonra, dünyanın birçok yerinde hakkımda açılmış imza kampanyalarını görmek, yaşam hakkı için, eşitlik için mücadelemın boşa gitmediğini ve yalnız olmadığını gösteriyor. Amnesty’ye gerçekten müteşekkirim. Çok gururlandım, sakladım küpürü.

Hem uluslararası kamuoyunun hem de Türkiye’deki sivil toplum örgütlerinin şartlarının kötüleşmesinde muhakkak ki etkisi var. Bence bunun en büyük etkisi bu

kumpası kurarak beni suçlayanlara ve buna alet olanlara bir cevaptır. Yani ben hep işin o yönünden bakıyorum.

Hedef gösterildiğiniz için tedirgin misiniz şu an?

Evet, tedirginim çünkü devlet koruma vermiyor. Resmi müracaatlarımıza rağmen cevap vermiyor. Havuz medyası hala hedef göstermeye, hakaret etmeye devam ediyor. Bu konuda hiçbir hukuki tedbir alınmıyor.

Teşekkür ederiz.

© PANTELIS FYRARIS/AF/P/Getty Images

AB-TÜRKİYE MÜLTECİ ANLAŞMASI: “BİR UMUTSUZLUK MODELİ”

2015 yılının ikinci yarısında çok sayıda göçmen ve mülteci Türkiye’den Yunanistan adalarına düzensiz yollarla ulaşmayı başardı. Uluslararası Göç Örgütü (IOM) verilere göre 850 bin kadarı Yunanistan adaları üzerinden olmak üzere bir milyondan fazla kişi Avrupa’ya ulaştı, AB ülkeleri mültecilerin Avrupa’ya girişini engellemek üzere yeni tedbirler aramaya başladı. Bu tedbirler kapsamında 2015 yılının sonunda başlayan görüşmelerle Türkiye’den AB’ye düzensiz geçişleri engellemeyi sağlayacak bir anlaşma yapılması hedeflendi ve yapılan müzakereler 18 Mart 2016 tarihindeki AB-Türkiye Mülteci Anlaşması olarak anılan anlaşmayla sonuçlandı.

Söz konusu anlaşma uyarınca 20 Mart 2016 tarihi itibarıyla Türkiye’den yola çıkarak Yunanistan adalarına ulaşan tüm düzensiz göçmenler Türkiye’ye geri gönderilecek, geri gönderilen her bir Suriyeli mülteci için Türkiye’de yaşayan bir Suriyeli mültecinin

(72 bin mülteciyi aşmamak kaydıyla) AB’ye yerleştirilecek. Ayrıca anlaşma, “Türkiye Mülteci Aracı” adı altında 6 milyar Avroluk bir fonun Türkiye’ye tahsis edilmesi, Türkiye vatandaşlarına Haziran 2016 itibarıyla vize serbestisinin tanınması ve Türkiye’nin yavaşlamış olan AB üyeliği için yürütülen müzakere sürecinin canlandırılmasını içeriyordu.

AB-Türkiye Anlaşması, Türkiye’nin sığınmacı ve mültecilerin geri gönderilebileceği güvenli bir ülke olduğu varsayımına dayanıyor. Bir ülkenin “güvenli” olmayabileceğinin en açık göstergelerinden biri, o ülkenin geri gönderme (non-refoulement) ilkesini, yani bireyleri ciddi insan hakları ihlallerine maruz kalacakları ülkelere geri gönderme yasasının ihlal ediliyor olmasıdır. Uluslararası Af Örgütü’nün 2015 yılı sonu ve 2016 yılı başına tekabül eden dönemde yaptığı araştırmalar, Türkiye’de yaşayan sığınmacı ve mültecilerin tam da bu tür risklerle karşı karşıya kalabi-

lecekleri ülkeler olan Afganistan, Irak ve Suriye’ye geri gönderildiklerini göstermişti.

Anlaşma birinci yılını geride bıraktığında ortaya çıkan sonuç, binlerce insanı Yunanistan adalarında sefil ve güvensiz koşullarla karşı karşıya kalmasından ibaret. Kamplardaki sığınmacıların çoğunun adaları terk etmesine izin verilmiyor. Aşırı kalabalık ve korkunç koşullar altında etrafları çevrilmiş durumda kalan mülteciler şiddet içeren nefret suçlarına da mağdur bırakılıyor. Midilli’de aralarında bir çocuğun da bulunduğu beş mülteci bu koşullara bağlı olarak hayatını kaybetti.

Avrupa liderlerinin, Türkiye’nin mülteci ve sığınmacılar için güvenli üçüncü bir ülke olduğu iddiasını sürdürmesine rağmen, Yunanistan mahkemeleri henüz Suriyeli sığınmacıların geri gönderilmesi için Türkiye’nin “güvenli üçüncü ülke” olduğuna nihai bir karar vermedi. Fakat bu süreçte uluslararası hukuka aykırı olarak, sığınma talebine erişimleri ve geri gönderilmelerine karşı itiraz etme imkânları olmaksızın zorla Türkiye’ye geri gönderilen Suriyeliler olduğunu Uluslararası Af Örgütü belgelemiştir. Diğerleri ise Yunanistan adalarındaki kötü koşullar nedeniyle Türkiye’ye ‘gönüllü’ olarak geri dönmüştür.

AB-Türkiye Anlaşmasının birinci yılında konu ile ilgili konuşan Uluslararası Af Örgütü Avrupa Direktörü John Dalhuisen, “AB-Türkiye Anlaşması Avrupa’nın kolektif vicdanında bir lekedir. İkinci yılına girerken, bu anlaşmayı diğer üçüncü ülkelerle yapılacak olan anlaşmalar için bir model olarak görmek yerine, sığınma arayışında savaştan ve çatışmadan kaçan binlerce çaresiz insanın umutsuzluğunun modeli olarak görmek gerekir” dedi.

AB-Türkiye Anlaşması’nın birinci yıl dönümünde, binlerce mülteci ve sığınmacının mahsur bırakıldığı tehlikeli ve vahim yaşam şartlarını belgelediğimiz “Bir Umutsuzluk Modeli” başlıklı rapora ulaşmak için:

YollardakiHaklar.org

Suriyeli Mülteci Noori Aylardır Yunanistan’da Gözaltında!

Noori, 21 yaşında ve sekiz kardeşin en büyüğü. Hemşire olmak için aldığı eğitimi bırakıp Suriye’den savaş yüzünden 9 Haziran 2016’da ayrıldı ve ancak dördüncü girişiminde Türkiye’ye girebildi. Daha sonra denizden Yunanistan’a ulaştı ve 4 Ağustos’ta sığınma başvurusunda bulundu. Başvuru Komitesi’nin sığınma başvurusunu Türkiye’nin “güvenli üçüncü ülke” olduğuna dayanarak reddetmesi üzerine Noori 9 Eylül 2016’dan beri Midilli adasındaki bir polis merkezinde kötü koşullarda gözaltında tutuluyor. Beş-altı kişiyle küçük bir hücreyi paylaşıyor ve yerde bir mat üzerinde uyuyor. Eğer Yunanistan mahkemelerince son karar, Türkiye’nin “güvenli üçüncü ülke” olduğu yönünde olursa Noori her an Türkiye’ye geri gönderilme tehlikesiyle karşı karşıya kalacak.

Noori’nin hukuksuz olarak gözaltında tutulmasının son bulması, ihtiyacı olan tıbbi bakıma ve psikolojik desteğe erişiminin sağlanması, Türkiye’ye geri gönderilmemesi ve sığınma başvurusunun Yunanistan’da değerlendirilmesi için yaptığımız acil eylem çağrısına katılın!

AcilEylem.Org.Tr

Kitap: “Uluslararası Toplum ve Mülteciler: Sorumluluklar, İmkanlar, İnsan Hakları İhlalleri”

Rosa Luxemburg Vakfı desteğiyle 13-14 Mayıs 2016 tarihlerinde İstanbul’da düzenlediğimiz uluslararası konferansta yapılan konuşmaların metinleri kitap olarak basıldı. Türkçe ve İngilizce dillerinde ayrı ayrı basılan kitaplarda katılımcıların konuşma metinlerine ek olarak Av. Taner

Kılıç ve Prof. Dr. Nuray Ekşi’nin kaleme aldığı makaleler yer aldı. Aralık 2016’da basılan kitapların dağıtımına başlandı.

Kitap Uluslararası Af Örgütü Yayınları tarafından ücretsiz dağıtılmak üzere basıldığı için kitapçılarda bulunmamaktadır.

Kitabı edinmek için <http://bit.ly/KonferansKitap> sayfasındaki sipariş formunu doldurabilir veya multeci@amnesty.org.tr adresinden irtibat kurabilirsiniz.

İnsan Hakları Eğitim Programı

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ DİYARBAKIR AKTİVİST GRUBU İÇİN BARINMA HAKKI EĞİTİMİ

Uluslararası Af Örgütü Diyarbakır Aktivist Grubu 4 Mart'ta Temel Bir Hakkı Olarak Barınma Hakkı konulu bir günlük insan hakları eğitimi için bir araya geldi.

İnsan Hakları Eğitimi Programı kapsamında düzenlenen eğitim Diyarbakır Barosu Toplantı Salonunda gerçekleşti. Barınma hakkının neden temel bir insan hakkı olduğu üzerine dünyanın farklı yerlerinden örnekleri de kullanılarak yürütülen tartışmada bir hakkın insan hakkı olup olmadığının nasıl belirlenebileceği ve bunun o hakkın korunmasında verilecek mücadeleyi ne şekilde değiştireceği konuşuldu.

SOSYAL HİZMET UZMANLARI AYIRIMCILIĞA KARŞI

İnsan Hakları Eğitimi Programı, Uluslararası Af Örgütü Norveç Şubesi'nden EEJ Programı kapsamında aldığı destekle yürüttüğü "TEMEL İNSAN HAKLARI VE AYIRIMCILIKLA MÜCADELE" birinci aşama eğitici eğitimlerinin ilki 5-10 Aralık, ikincisi 27 Şubat - 3 Mart tarihleri arasında Ankara'da yapıldı.

"Tek bir kişi haksızlığa uğruyorsa, hiçbir genel yarar korunamaz"

Türkiye'nin 18 ayrı ilinden 20'şer (toplam 40) sosyal hizmet uzmanının katıldığı eğitimlerde beşer gün boyunca temel insan hakları kavramları ve ayırıcılık konusunda birlikte düşünme fırsatı buldular. Ayırıcılığın görünümünü ve ayırıcılığa karşı nasıl mücadele edileceğini LGBTİler özelinde tartıştılar, vaka tartışmaları yaptılar, düzenledikleri atölyelerde sosyal hizmet uzmanlarının her birinin birer insan hakları savunucusu olduğunun ve insan haklarını korumadaki sorumluluklarının altını çizdiler.

Beş günlük eğitimlerin kıssadan hissesi şu motto oldu: **"Sosyal hizmet uzmanlığı, kendileri koruyamayacak durumda olanların insan haklarını koruma mesleğidir"**.

Program kapsamındaki eğitici eğitimleri farklı meslek grupları için, yıl boyu sürecek. Toplam 120 kişinin 5'er gün eğitim alacağı program sonunda Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi insan hakları eğitimcileri de kazanacak.

DİLEK DOĞAN DAVASI'NDA HÜKÜM VERİLDİ

Dilek Doğan davasının 17 Mart 2017 tarihinde görülen sekizinci duruşmasında, sanık polis memuru hakkında hüküm verildi. Polis memuru, bilinçli taksirle öldürme suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezasına mahkûm edildi.

Dava, 26 Kasım 2015 tarihinde, şüpheli özel harekât polis memuru hakkında ihmali davranışla kasten öldürme suçundan kabul edilen iddianame ile başladı.

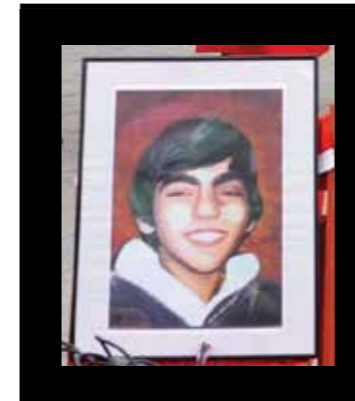
17 Şubat 2016 tarihinde davanın ilk duruşması görüldü. 20 Nisan 2016 tarihinde görülen ikinci duruşmada ise, kapalılık kararı verildi. Bu tarihten sonra görülen duruşma salonuna aile ve avukatlar dışında kimse alınmadı.

8 Mart 2017 tarihinde görülen yedinci duruşmada, savcı esas hakkındaki mütalaasını sundu. Mütalaada, sanık polis memurunun bilinçsiz taksirle öldürme suçundan cezalandırılması talep edildi. 17 Mart 2017 tarihinde görülen karar duruşmasında ise hüküm, bilinçli taksitle öldürme suçundan kuruldu.

Sanık polis memuru, davanın başından sonuna dek tutuksuz olarak yargılandı. Sanık, hükmün verilmesinin ardından da tutuklanmadı.

Kararın temyize gitmesi bekleniyor.

BERKİN ELVAN DAVASI 6 NİSAN'DA BAŞLAYACAK

Berkın Elvan davasında, üç yıl boyunca altı savcı değiştirerek devam eden soruşturma tamamlandı. Tek bir şüpheli polis memuru hakkında olası kastla öldürme suçundan düzenlenen iddianame, 20 Ocak 2017 tarihinde İstanbul 17. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi.

Davanın ilk duruşması, 8 Nisan 2017 tarihinde görülecek.

ACİL EYLEMLER

Acil Eylemler, insan hakları ihlal edilen ve durumu acilen harekete geçilmesini gerektiren bireyler için gerçekleştirdiğimiz hızlı ve kısa süreli imza kampanyalarıdır. Acil eylemlerimiz kuruluşumuzdan bu yana binlerce kişinin hayatında değişim yarattı. Atacağınız imzanın gücüne inanın, acil eylemlerimize katılın:

AcilEylem.Org.Tr

İMZALARINIZ ETKİLİ OLDU!

SİBEL ÇAPRAZ İHTİYACI OLAN TIBBİ TEDAVİYE ERİŞEBİLECEK

“Duyarlı insanlara, yürekten destek verenlere çok teşekkür ediyorum... Hasta tutsakların yerinin cezaevi değil, hastaneler olması gerekiyor... Yaşam hakkı dendiğinde akan suların durması gerekiyor... Vicdani olarak, insani olarak sizin kampanyanızın etkili olduğunu düşünüyorum. Siz dışarıdan bastırdıkça, içerdekilerin yalnız olmadığını düşünüp biraz daha dikkatli olmaya çalışıyorlar.”

Sibel Çapraz

Tıbbi bakıma erişimi engellenen tutuklu Sibel Çapraz hakkında 28 Şubat'taki duruşmada tahliye kararı verildi. Konutunu terk etmemek şartıyla adli kontrol altına alınan Çapraz ihtiyacı olan tıbbi tedaviye erişebilecek.

Sibel Çapraz 27 Kasım 2015'te gece saatlerinde, Hakkari'de güvenlik güçleri ve PKK ile ilişkili silahlı kişiler arasındaki çatışmalar sırasında, sağ kolundan ve karın bölgesinden vurulmuştu. Vurulmasının ertesi günü sağ kolundan bir ameliyat ve zarar gören bağırsaklarından acil kolostomi ameliyatı geçiren Çapraz'ın Şubat 2016'da hayati bir operasyon geçirmesi gerekiyordu. Koluna yönelik tedavisi devam ettiğinden bu ameliyat ertelenmiş ancak kısa bir süre sonra Çapraz'ın tutuklu yargılanmasına karar verilmişti. Cezaevine gönderilen Çapraz tıbbi tedaviye erişimi engellendiği için bu operasyonu geçirememişti.

DEVAM EDEN ACİL EYLEM

TUTUKLU BULUNAN İRANLI YÖNETMEN ACİL TIBBİ BAKIM İHTİYACINDA

Cezaevinde bulunan yönetmen Keyvan Kerimi uzmanlaşmış tıbbi bakım ihtiyacında bulunuyor. Birçok kez kan kusmasının ardından Evin Cezaevi'ndeki doktorlar Kerimi'nin bronşit ve akciğer enfeksiyonu geçirdiğini ve derhal cezaevi dışında tıbbi tedaviye erişmesi gerektiğini belirtiyor. Ancak cezaevi yetkilileri onu bir hastaneye sevk etmeyi reddediyor.

İran yetkililerini düşünce mahkumu Keyvan Kerimi'yi derhal ve koşulsuz olarak serbest bırakmaya, bu süre zarfında derhal ihtiyaç duyduğu tıbbi bakıma erişimini sağlamaya çağırıyoruz. Sitemizi ziyaret ederek imzacı olun.

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

SAHNE
İNSAN HAKLARINA ÖNEM VEREN BİR KİTLEYE ULAŞMAMIZA YARDIMCI OLABİLİRSİNİZ!
Nasıl mı? Ve oyun!

PERDE 1

Bildiğiniz gibi Uluslararası Af Örgütü, tarafsızlık ve bağımsızlık ilkesi doğrultusunda araştırma ve kampanya çalışmaları için devletlerden, hükümetlerden, devletlerarası kuruluşlardan ya da siyasi gruplardan fon kabul ya da talep etmez. Yaptığı çalışmalar için ihtiyaç duyulan bütçe, siz üye ve destekçilerimizin ulaştırdığı bireysel desteklere dayanmaktadır. Bu çok değerli, küçük ve düzenli destekler sayesinde çalışmalarımızda uzun vadede önümüzü görebiliyoruz ve etkili bir mücadele sağlayabiliyoruz.

PERDE 2

Bireysel bağışçılara ulaşmamızda en önemli ve en etkili yöntemlerden biri olan “Yüz Yüze” çalışmamıza, tiyatrouzda oyun akşamları küçük bir yer açmanız, insan haklarına kocaman bir destek demek!

PERDE 3

Oyunlardan önce, uygun gördüğünüz yerlerde çalışmamıza yer vererseniz, arkadaşlarımız her hafta, ilgilenen kişilerle sohbet etme ve insan haklarıyla ilgili çalışmalarımızı anlatma fırsatı bulacaklar. Yani orada olmamız çok ama çok önemli!

İnsan hakları, tiyatromuzda sahne alsın diyorsanız, Kapalı Alan Çalışmaları Sorumlumuz ile irtibat kurabilirsiniz.

E-posta:

yuzuze@amnesty.org.tr

Tel:

0212 361 62 17-18

DIYADIN ÇOCUKLARI İÇİN ADALET

Ağrı'nın Diyadin ilçesinde yaşayan 16 yaşındaki çocuk Muhammet Aydemir ve 19 yaşındaki genç Orhan Arslan, 12 Ağustos 2015'de çalıştıkları fırının odun deposunda polis tarafından vurularak öldürüldüler.

Muhammet ve Orhan'ın öldürülmesiyle ilgili gerçeklerin ortaya çıkarılması ve ailelerin adalete erişmeleri için desteğiniz gerekiyor.

DiyadinCocuklari.Org

